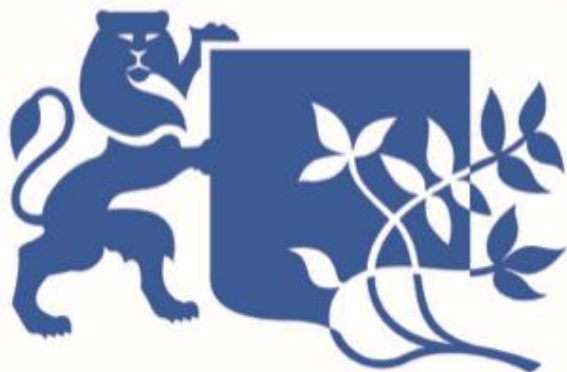

COA

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Rijswijk

OPENBAAR MINISTERIE

VEILIGHEID AZC Rijswijk

Foto: Rijswijk.TV

Maart 2019

Inleidend

In de eerste periode van het AZC vond tweewekelijks veiligheids- overleg plaats waarbij alle betrokken partijen aanwezig waren. Aan dit overleg lagen de destijds gemaakte afspraken over veiligheid en het implementatieplan ten grondslag.

In de afgelopen jaren was het aantal registraties in relatie tot het AZC onveranderd laag. Als zich wat voordeed dan betrof het meestal een gebeurtenis op het AZC-terrein zoals een onwelwording, een onderlinge ruzie of vermiste goederen.

Er speelden verder geen veiligheids-issues en de frequentie van het veiligheidsoverleg werd dan ook terug gebracht naar eenmaal per 6 weken.

In november, december 2018 en januari 2019 lieten de cijfers niet alleen méér registraties zien; er waren in die periode ook andere zaken aan de orde zoals geweldsdelicten en buiten het AZC-terrein werden aanhoudingen verricht in verband met diefstallen.

De stijging zou te maken hebben met overlastgevers die zich onder de zogenaamde 'Veilige Landers' bevinden. In de afgelopen periode heeft een toestroom van deze groep plaatsgevonden.

De toename van de registraties en de veranderende aard van de gebeurtenissen vormen aanleiding voor het opstellen van het voorliggende plan van aanpak Veiligheid AZC Rijswijk (PvA).

Het PvA is tot stand gekomen in nauw overleg met het COA en de politie en heeft als doel om de invulling van de (werk)processen te verscherpen en te stroomlijnen.

In dit plan draait het om de procesmatige aspecten van de aanpak. Concreet gaat het om de gezamenlijke informatie, bespreking en registratie van de maatregelen zodat de samenwerkende partijen (gemeente, COA en politie) een continue en actueel beeld hebben en houden van de veiligheidssituatie.

Het gaat in dit plan uitdrukkelijk niet om de verdere bespreking en registratie van persoonsgegevens, persoonlijk aangelegenheden of anderszins tot direct tot personen herleidbare informatie.

De uitvoering van maatregelen gebeurt door betrokken partijen. Op dat moment is het uitwisselen van persoonsgegevens wél aan de orde. Omdat dit vervolgen óf alleen tussen het COA en politie gebeurt, óf, via de wettelijke bevoegdheden, tussen COA en de burgemeester wordt voldaan aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en hoeft er, in het kader van veiligheid geen apart convenant te worden gesloten tussen het COA en de gemeente.

Vanuit de ervaringen uit de afgelopen periode, de gesprekken met verschillende betrokkenen en de analyses die op processen en gebeurtenissen zijn verricht is het PvA als volgt ingedeeld:

- **Overlegstructuur**
- **Informatie en Registratie**
- **Communicatie**

Het plan wordt ter bespreking en vaststelling voorgelegd aan de lokale driehoek van Rijswijk waarna het ter kennisname aan het college van burgemeester en wethouders en aan de gemeenteraad wordt gezonden.

INHOUD

• 1. Samenvatting	4
• 2. Overlegstructuur	5
- Overzicht	
• 3. Informatie en Registratie	6
3.1. Signaleren, registreren en acteren	
3.2. Werkwijze	
• 4. Veiligheidsoverleg AZC	7
4.1. Kader	7
4.2. Actie	7
4.3. Stand van zaken lopende cases	10
• 5. Communicatie	11
• 6. Reputatie	12
Maatregelenmatrix	

Bijlage 1: Quick Reference Card

Bijlage 2: Format registratie

Bijlage 3: Convenant gegevensuitwisseling tussen COA en gemeente Rijswijk

1. Samenvatting

Gemeente, Politie en COA werken nauw samen om grip te houden op de veiligheid. Zij komen eenmaal per twee weken bij elkaar om alle zaken die aan veiligheid raken te bespreken.

In het overleg worden het aantal en de soort incidenten van de afgelopen twee weken doorgenomen en geregistreerd.

Per zaak wordt vervolgens bepaald:

- ✓ welke maatregel wordt genomen;
- ✓ wie de maatregel neemt;
- ✓ wanneer de maatregel wordt genomen.

Voorts wordt de stand van zaken rond lopende cases besproken en geregistreerd tot het moment waarop een zaak is afgerond.

Omdat gemeente, COA en politie hiernaast ieder hun eigen (verplichte) manier van registreren hebben en hun eigen jargon gebruiken, maakt het veiligheidsoverleg AZC gebruik van een (1) gezamenlijke registratie. Deze wordt beheerd door de gemeente en bevat geen persoonlijke- of persoonsgegevens. De koppeling met de persoonlijke gegevens wordt respectievelijk door het COA en Politie gemaakt en bijgehouden.

Hiermee ontstaat naast actueel inzicht en overzicht ook eenduidigheid in de gemeenschappelijke informatie.

Vanuit het veiligheidsoverleg AZC wordt de burgemeester, de teamchef van de politie en de unitmanager van het COA geïnformeerd. Dit gebeurt door de beheerder van de gezamenlijke registratie.

Verder is afgesproken dat de reputatie die AZC Rijswijk heeft en moet houden er een is van 0-tolerance:

- Overlastgevend en/of crimineel gedrag op of buiten het AZC terrein wordt niet geaccepteerd;
- Overlastgevend en/of crimineel gedrag op of buiten het AZC terrein wordt altijd opgevolgd door een maatregel.

In dit plan is per soort gebeurtenis opgenomen welke maatregel er wordt toegepast. Het gaat hierin dus om de processtappen en niet om registratie van details; er wordt rekening gehouden met de wettelijke kaders rondom informatiedeling zoals hierboven beschreven.

Afgesproken is dat wanneer blijkt dat een maatregel onuitvoerbaar blijkt, de oorzaak hiervoor wordt geregistreerd en toegelicht. Dit is bijvoorbeeld aan de orde wanneer een bewoner van het AZC met onbekende bestemming blijkt te zijn vertrokken. Daarnaast is er een mogelijkheid een persoonsgerichte aanpak te formuleren. De basis hiervoor ligt besloten in de bestaande samenwerkingsverbanden zoals het veiligheidshuis en de lokale kamer.

De uitvoering van opgelegde maatregelen ligt, afhankelijk van de maatregel, bij de betrokken uitvoerende instanties. Dit kunnen, naast politie, COA en gemeente ook andere partijen zijn zoals het OM, de GGD en de IND. Uiteraard kunnen zich tijdens de uitvoering ook gebeurtenissen voordoen die van invloed zijn op de verdere be- en afhandeling. Wanneer dit bij een van de leden van het veiligheidsoverleg bekend is, dan wordt dit ingebracht bij de bespreking van de lopende zaken.

2. Overlegstructuur

Overzicht

a. Overleggen	b. Deelnemers	c. Doel	d. Frequentie
Lokale driehoek	Burgemeester Officier van Justitie (Openbaar Ministerie) Teamchef Rijswijk (Nationale Politie) Sr beleidsmedewerker OOV (gemeente)	Openbaar Ministerie is Verantwoordelijk voor de handhaving van de wet en het vervolgen van wetsovertreders en de burgemeester voor de openbare orde en veiligheid. Het is noodzakelijk dat er overleg wordt gevoerd tussen de partijen om tot een optimale uitvoering van de taken te komen. Vanuit hun verschillende bevoegdheden zijn partijen afhankelijk van elkaar	1x per Q
Extern Veiligheidsoverleg (EVO)	Burgemeester Teamchef Rijswijk (Nationale Politie) Teamchef brandweer (Veiligheidsregio Haaglanden) Sr. beleidsmedewerker OOV (gemeente) Notulist	Bespreking veiligheidsanalyses en voortgang lopende zaken	1 x per 2 weken
Staf Veiligheid	Burgemeester Sr. beleidsmedewerker OOV Strategisch manager OOV&BO	Bespreking voortgang lopende zaken, voorbereiding EVO	1x per 2 weken
Veiligheidsoverleg AZC	Gemeente mdwrkr OOV Locatiemanager AZC Rijswijk Wijkagent	Delen van informatie over gebeurtenissen. Registratie Taken verdelen bij benodigde aanpak obv QRC *	1 x per 2 weken

Tabel 1

- Quick Reference Card: Bijlage 1.

3. Informatie en Registratie

3.1. Signaleren, registreren en acteren

Gebeurtenissen die de veiligheid, leefbaarheid en beheersbaarheid op het AZC of in het openbaar raken, moeten worden geregistreerd. Op basis van onder andere deze registratie wordt bepaald welke specifieke maatregelen COA, gemeente, politie, OM, IND en DT&V treffen.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen

- overlast gevend, gedrag, crimineel gedrag en GGZ-gedrag
- op het AZC terrein en buiten het AZC terrein

Bij overlastgevend gedrag kunnen meerdere partijen maatregelen inzetten. De aanpak van crimineel gedrag verloopt primair via het strafrecht.

Een effectieve aanpak start met incidentenregistratie, dossieropbouw en het delen van informatie. Van daaruit kan worden bepaald welke maatregel(en) word(en)t ingezet. Zowel de politie als het COA houden dossiers bij over personen.

Aangezien de betrokken instanties allen een eigen, al dan niet verplichte, wijze van registreren hebben en bovendien allen hun eigen jargon bezigen, is het zaak om de overlegstructuur 'veiligheidsoverleg AZC' te gebruiken voor het aanbrengen van eenduidigheid in het registreren. Hiermee wordt voorkomen dat er ten aanzien van de veiligheid in relatie tot het AZC verschillende informatie en informatiestromen aan de orde zijn. De inhoudelijke afstemming voorkomt het ontstaan van verschillende beelden over een en dezelfde situatie.

Een voorbeeld: Wanneer medewerkers van het COA spreken over 'incidenten' dan heeft dat een andere betekenis dan wanneer de medewerker van de gemeente het woord gebruikt. Zo zijn er meerdere voorbeelden.

Eenduidigheid in- en overeenstemming over de manier waarop de gezamenlijke registratie plaatsvindt en te de nemen maatregel draagt bij aan de effectiviteit van de beschikbare instrumenten, zowel strafrechtelijk en bestuursrechtelijk gebied als ten aanzien van het vreemdelingenrecht.

Bij het COA staan de bewoners centraal. De focus van het COA ligt op het bieden van opvang en begeleiding en het waarborgen van een veilige, leefbare en beheersbare omgeving.

Voor de gemeente is enerzijds van belang dat er zicht is op de algemene gang van zaken in en rond AZC-gerelateerde aangelegenheden. Anderzijds heeft de gemeente de taak inzicht, overzicht en regie te houden op de veiligheid binnen de gehele gemeente.

Ten aanzien van de algemene 'AZC-zaken' heeft de gemeente een contactpersoon AZC. Voor de veiligheidsaspecten zet de gemeente een senior beleidsmedewerker OOV in. Deze verzorgt het beheer van de gezamenlijke registratie en de informatiedeling richting staf, EVO en de lokale driehoek.

Voor de politie vormen de handhaving van de openbare orde en veiligheid en de rechtsorde de basis.

3.2. Werkwijze

Het veiligheidsoverleg AZC Rijswijk komt eens per 2 weken bij elkaar. De deelnemers aan het overleg bespreken de gebeurtenissen van de afgelopen 2 weken. De gebeurtenissen die worden besproken zijn de gebeurtenissen die aan de veiligheid raken en waarvan tenminste een van de leden van het overleg vindt dat er opvolging aan gegeven moet worden. De registratie vindt dan plaats in het overleg volgens de tabellen in het navolgende (4. Veiligheidsoverleg AZC Rijswijk).

Daarnaast bespreekt het veiligheidsoverleg AZC Rijswijk de stand van zaken rond lopende cases. Ook de registratie van die bespreking wordt verricht door de medewerker van de gemeente.

4. VEILIGHEIDSOVERLEG AZC RIJSWIJK

Per gebeurtenis wordt allereerst bepaald binnen welk kader het past (Tabel 2).

4.1. KADER

	Overlastgevend	Crimineel	Overlastgevend GGZ
Op het AZC terrein	A Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	C Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	E Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum
Buiten het AZC terrein	B Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	D Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	F Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum

Tabel 2

Vervolgens wordt bepaald welke maatregel van toepassing is, wie de maatregel neemt en op welk moment (planning). Dit wordt, per casus, genoteerd in tabel 3

4.2. ACTIE

GEDRAG	WIE	Maatregel	Omschrijving gedrag	DATUM
A			Overlastgevend gedrag op het AZC terrein	
1	COA	Inhouden financiële verstrekking gedurende bepaalde tijd (beperkt toepasbaar 12+, volledig toepasbaar 18+)	Overlastgevend kleine impact	
2	COA	Mondelinge waarschuwing met waarschuwingsbrief	Overlastgevend kleine impact	
3	COA ism IND	Versnelde doorstroom (versnelde opname in asielpcedure door IND op verzoek COA)	Meerdere malen overlast, grotere impact, geen uitzicht op verblijf	
4	COA	Groep uit elkaar halen	Spanningen die niet lijken te de-escaleren	
5	COA	Melding bij politie ihkv dossieropbouw	Afhankelijk van situatie en gesprek met bewoner	
6	COA	Aangifte bij politie	Wanneer sprake is van strafbaar feit of bedreiging	
7	COA	Locatieverbod (niet je eigen locatie)	Overtreding van huisregels door illegaal op terrein te verblijven	
8	COA	Onthouden voorzieningen	Afhankelijk van de grootte van de impact niet op oplopend tot 3 maanden / anders dan verhalen schade indien nodig.	
9	COA	Ontzeggen opvang (gedurende bepaalde of onbepaalde tijd)	Wanneer de impact dusdanig is dat tijdelijk verblijf niet mogelijk is. Vaak ihkv veiligheid andere bewoners	
10	COA met instemming van IND of DT&V	Plaatsen in de EBTL	Wanneer er meerdere incidenten zijn geweest waar de correctiegesprekken niet hebben bijgedragen aan een positieve	

			gedragsverandering	
11	COA en bewoner (veelal vrijwillig)	Plaatsen in Veltzicht (vrijwillig of met een IBS / Rm)	Asielzoekers zonder verblijfsvergunning met secundaire psychische problematiek	
12	COA met instemming van IBO	Plaatsen in IBO	24 uren begeleiding minimaal psychisch	
13	COA via MDO naar GZA	Inschakelen zorginstellingen	Wanneer het 1 ^{ste} lijn gz betreft	
14	COA- IND-DT&V	Betrekken keten-breed calamiteitenteam	Onafhankelijk psycholoog benadert asielzoeker om te bepalen wat onderliggend vraagstuk is. Meestal ingezet in honger-dorststaking of bij suïcide dreiging	
GEDRAG	WIE	Maatregel	Omschrijving gedrag	DATUM
B			Overlastgevend buiten het AZC terrein	
1	Politie ism COA Gemeente	Bewoner die vervelend is buiten de opvanglocatie kan door politie terug worden gebracht naar locatie. COA neemt het dan over van politie. Bestuurlijke maatregel gebiedsverbod	Wanneer sprake is van orde verstoring maar geen strafbaar feit is gepleegd.	
2	IND	Prioritering procedure (ook verzoeken om versnelde behandeling beroep) Inhoudelijk afdoen Dublin Melding doen bij politie (in het kader van dossieropbouw) Aangifte doen bij politie (eventueel ovv veilig publieke taak) Opleggen vrijheidsbeperking	Bij herhaaldelijk overlastgevend gedrag	
GEDRAG	WIE	Maatregel	Omschrijving gedrag	DATUM
C			Crimineel op het AZC terrein	
1	Vreemde-lingen politie (AVIM)	Toepassen toezichtmaatregelen (54 en 55 Vw,: meldplicht en vordering)	Op basis van persoon en casus nader te bepalen	
2	Politie	Opleggen vrijheidsbeperkende maatregel (56 Vw: gebiedsgebod)	Op basis van persoon en casus nader te bepalen	
3		Opleggen vrijheidsontnemende maatregel (59 Vw: IBS) Toepassen strafbepaling (108 Vw)	Op basis van persoon en casus nader te bepalen. Nb. Met persoon wordt gekeken naar leeftijd, gezinssamenstelling, GZZ problematiek of niet.	
GEDRAG	WIE	Maatregel	Omschrijving gedrag	DATUM
D			Crimineel buiten het AZC terrein	
1	politie	Basis politiezorg – openbare orde en Veiligheidsmaatregelen. Strafrechtelijk onderzoek doen (nav aangifte, melding en/of heterdaad). (Extra) inzet wijkagent/surveillance	Overtreding openbare orde en veiligheid	

2	OM	Toepassen snelrecht	Obv casus en rechter besloten	
3	OM	(langer) Ophouden na strafrechtelijke aanhouding (wanneer zicht op vreemdelingenbewaring)	Indien procedure voor overdracht land van herkomst snel kan worden afgerond	
4	OM	Gebruikelijke strafrechtelijke middelen (inclusief contactverbod)	Obv casus en rechter besloten	
5	OM	Maatregel Inrichting stelselmatige daders	Obv casus en rechter besloten	
6	OM	Opleggen van taakstraffen	Obv casus en rechter besloten	
GEDRAG	WIE	Maatregel	Omschrijving gedrag	DATUM
E			GGZ op het AZC terrein	
1	Gezondheidszorg – psycholoog	Plaatsen in Veltzicht (vrijwilliger of met een IBS / Rm)	multi problematiek obv diagnose psycholoog	
2	crisisdienst /politie	Plaatsen in IBO	Onderliggende ggz problematiek welke meer begeleiding vraagt dan azc kan geven. Moet met instemming van intaker IBO	
3		Inschakelen zorginstellingen	altijd bij twijfel geestelijke gezondheid en eventueel medische vraagstukken. Kan alleen wanneer veiligheid voor anderen in het gedrang komt zonder toestemming van bewoner	
		Betrekken ketenbreed calamiteitenteam	advies aan medewerkers en zorgverleners.	
GEDRAG	WIE	Maatregel	Omschrijving gedrag	DATUM
F			GGZ buiten het AZC terrein	
1.	Politie eventueel met crisisdienst	Overdracht aan Opvang Verwarde Personen	Wanneer gedrag dusdanig verontrustend is	
G	OVERIG	OVERIG	OVERIG	OVERIG

Tabel 3

Vervolgens wordt de stand van zaken rond eerdere cases besproken. Dit wordt ingevuld in tabel 4.

4.3. STAND VAN ZAKEN LOPENDE CASES

	Stand van zaken	Afgerond Datum	Uitkomst
A Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum		A Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	
B Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum		B Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	
C Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum		C Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	
D Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum		D Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	
E Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum		E Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	
F Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum		F Gebeurtenis 1.: datum Gebeurtenis 2.: datum Gebeurtenis 3.: datum	
G. Overig			

Tabel 4.

4. Communicatie

De vaste communicatielijn van veiligheidsoverleg AZC Rijswijk naar de leden van het EVO staat eerder in dit plan van aanpak beschreven.

Daarnaast gebruiken de leden van het veiligheidsoverleg AZC Rijswijk de afgesproken registratie om binnen de eigen organisatie terug te koppelen.

Tot slot is afgesproken dat er bij vragen van inwoners van Rijswijk, van de gemeenteraad of de media direct contact met elkaar wordt gezocht.

De regie van de communicatie ligt bij de gemeente.

5. Reputatie

Maatregelenmatrix

- Overlastgevend en/of crimineel gedrag op of buiten het AZC terrein wordt niet geaccepteerd;
- Overlastgevend en/of crimineel gedrag op of buiten het AZC terrein wordt altijd opgevolgd door een maatregel.

De maatregelenmatrix is richtinggevend. Het uitvoeren van interventies betreft altijd maatwerk

	Overlastgevend	Crimineel	Overlastgevend GGZ
Op het AZC terrein	A.	C.	E.
Buiten het AZC terrein	B.	D.	F.

Tabel 1

Bij A-gedrag

- ✓ Inhouden financiële verstrekking gedurende bepaalde tijd (beperkt toepasbaar 12+, volledig toepasbaar 18+)
- ✓ Mondelinge waarschuwing met waarschuwingsbrief
- ✓ Versnelde doorstroom (versnelde opname in asielprocedure door IND op verzoek COA)
- ✓ Groep uit elkaar halen
- ✓ Melding bij politie ihkv dossieropbouw
- ✓ Aangifte bij politie
- ✓ Locatieverbod (niet je eigen locatie)
- ✓ Onthouden voorzieningen
- ✓ Ontzeggen opvang (gedurende bepaalde of onbepaalde tijd)
- ✓ Plaatsen in de EBTL
- ✓ Plaatsen in Veltzicht (vrijwillig of met een IBS / Rm)
- ✓ Plaatsen in IBO
- ✓ Inschakelen zorginstellingen
- ✓ Betrekken keten-breed calamiteitenteam

Bij B-gedrag

- ✓ Bewoner die vervelend is buiten de opvanglocatie kan door politie terug worden gebracht naar locatie. COA neemt het dan over van politie.
- ✓ Prioritering procedure (ook verzoeken om versnelde behandeling beroep)
- ✓ Inhoudelijk afdoen Dublin
- ✓ Melding doen bij politie (in het kader van dossieropbouw)
- ✓ Aangifte doen bij politie (eventueel ovv veilig publieke taak)
- ✓ Opleggen vrijheidsbeperking
- ✓ Opleggen bestuurlijke maatregel (gebiedsverbod)
- ✓ Toezicht IOG

Bij C-gedrag

- ✓ Toepassen toezichtmaatregelen (54 en 55 Vw.; meldplicht en vordering)
- ✓ Opleggen vrijheidsbeperkende maatregel (56 Vw: gebiedsgebod)
- ✓ Opleggen vrijheidsontnemende maatregel (59 Vw: IBS) Toepassen strafbepaling (108 Vw)

Bij D-gedrag

- ✓ Basis politiezorg – openbare orde en
- ✓ Veiligheidsmaatregelen. Strafrechtelijk onderzoek doen (nav aangifte, melding en/of heterdaad).
- ✓ (Extra) inzet wijkagent/surveillance
- ✓ Toepassen snelrecht
- ✓ (langer) Ophouden na strafrechtelijke aanhouding (wanneer zicht op vreemdelingenbewaring)
- ✓ Gebruikelijke strafrechtelijke middelen (inclusief contactverbod)
- ✓ Inrichting stelselmatige daders
- ✓ Opleggen van taakstraffen

Bij E-gedrag

- ✓ Plaatsen in Veltzicht (vrijwilliger of met een IBS / Rm)
- ✓ Plaatsen in IBO
- ✓ Inschakelen zorginstellingen
- ✓ Betrekken ketenbreed calamiteitenteam

Bij F-gedrag

- ✓ Overdracht aan Opvang Verwarde Personen